

WSOY

Mira ja Ruu

**KULTAINEN
SYDÄN**

**SOFIE
SAREN-
BRANT**

Suomentanut Iina Quist

SOFIE
SAREN-
BRANT

*Mira ja
Ruusu*

KULTAINEN SYDÄN

Suomentanut Iina Quist

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ | HELSINKI

Ruotsinkielinen alkuteos
Mira och Månen. Ett hjärta av guld

Teksti © Sofie Sarenbrant 2023
Published in the Finnish language by arrangement
with Rights & Brands

Du är allt
Musiikki ja teksti: Sonja Aldén
© Capitol Music.
Julkaistu Gehrman's Musikförlag AB:n luvalla.
Laulun sanat suomentanut tätä kirjaa varten Iina Quist.

Suomenkielinen laitos © Iina Quist ja WSOY 2024
Werner Söderström Osakeyhtiö
ISBN 978-951-0-50811-4
Painettu EU:ssa

*Maailman parhaalle ratsastuskouluhevoselle Dansalle.
Sinulla on aina paikka sydämässäni.*

*Ketään muuta mä toivonut en
Muusta kuin susta unelmoi en
Sä olet se, joka muistiini tuo
Jo haudatut haaveet nuo
Sä saat toivoni heräämään
Sun lähellä hymyni kantaa
Rakkauteni siis olkoon sun
Koko elämän tahdon sulle antaa*

Luku 1

Mira kurkistaa ulos likaisesta autonikkunasta, kun Johanna kääntyy isolle pysäköintialueelle täynnä hevoskuljetusautoja ja -trailereita. Aurinko on vasta noussut, eikä taivaalla näy ainuttakaan pilvenhattaraa. Paikka kuhisee tummiin ratsastustakkeihin ja valkoisiin ratsastushousuihin sonnustautuneita ihmisiä. Useimmat heistä pitelevät hihnassa hevosta, jonka letitetty harja on kääritty pienille rullille. Mira ei pysty irrottamaan katsettaan kauniista sykeröistä, jotka laskeutuvat niskasta säkää kohti. Tuollaisia hän haluaa itsekin oppia tekemään. Hevosten turkit kiiltävät kevätauringossa. Tämä on ensimmäinen kerta kun Mira on mukana ihan oikeissa kilpailuissa, joihin on kokoontunut tällainen määrä upeita hevosia yhteen ja samaan paikkaan. Hän

on nähnyt maailmanluokan kisoja vain televisiosta.

– Voi että, sanoo Johanna ja kääntää päätään punaruskeat hiukset hulmahtaen. – Matkahan meni ihan yli odotusten.

Mira ymmärtää vain vaivoin istuvansa Smedslättenin ratsastuskoulun parhaan esteratsastajan vierellä. Johanna toimii ratsastuksenopettajana, mutta panostaa myös omiin kilpailuihin. Kuljetusauton takaosassa matkustavat hevoset näkyvät pieneltä mustavalkoiselta kuvaruudulta. Kuva toisinaan hyppii, ja se häiritsee Miraa, mutta hän ei ole maininnut asiasta Johannalle. Hän ei halua olla vaivaksi. Tusse on käyttäytynyt hienosti koko matkan, kiitos Kuun, joka pitää sille autossa seuraa. Molemmat pureksivat heiniään. Toinen on isokokoinen ruunikko. Sillä on musta harja ja turvassa valkoinen laikku, jota kutsutaan kuonopilkuksi. Toinen on puolestaan kimo, jolla on tummanharmaa turpa.

Miten suloinen parivaljakko ne ovatkaan.

– Tietäisitpä vain, miten Tusse kuopii etujalallaan, kun se matkustaa yksin, Johanna kertoo ja heilauttaa kättään ikkunan takaa keltaliiviselle toimitsijalle, joka osoittaa heille vapaan paikan täyteen ahdetulta pysäköintialueelta.

Kuu nostaa katseensa ja ravistaa päätään. Mira rakastaa sitä enemmän kuin mitään muuta. Tai no, eniten äidin jälkeen ainakin. Miten paljon saa tykätä hevosesta, joka ei ole edes oma?

Paljon, hän toteaa.

– Katso, ne yrittävät pussata toisiaan.

Johanna osoittaa kuvaruutua. Tusse pikemminkin yrittää ylettyä Kuun turpaan. Mira ymmärtää hyvin, se on niin sileä ja pehmainen. Hän ei voi olla miettimättä, saako hän itse tulevaisuudessa vielä suukon joltakulta ei-nelijalkaiselta. Tuskinpa. Kuka häntä nyt pussata haluaisi? Toisaalta hän ei pidä siitä, kun muut koskettavat, joten parasta kai vain unohtaa koko juttu. Tusse hirnuu ja alkaa polkea toista etujalkaansa. Se varmaan tajuaa heidän olevan perillä ja alkaa innostua.

– Sen mielestä minä hidastelen, Johanna nauraa ja avaa turvavyönsä. – Nyt kun me pysähdyttiin paikoillemme, se tahtoo ulos.

– Jännittääkö sua? Mira kysyy.

– Ei pahemmin. Tunnen olevani iskussa!

Johanna jännittää hauiksensa itsevarmuudella, jollaisesta Mira voi vain haaveilla. Johanna nauraa ja avaa oven. Mira olisi onnellinen, jos pystyisi olemaan edes puoliksi yhtä pollea. Hän hyppää

autosta huterin jaloin. Maahan on pitkä matka, paljon pidempi kuin hän luuli, ja hän joutuu ottamaan ovesta tukea, jotta ei astu vinoon. Millainen alku se olisikaan. Hän on täällä auttamassa Johannaa eikä päinvastoin. Mira ei saa aiheuttaa sählinkiä, tai muuten Johanna ei ehkä enää koskaan pyydä häntä mukaan uudestaan.

Aurinko lämmittää jo Miran kasvoja, mutta kalsea maaliskuinen tuuli muistuttaa, ettei vielä ole kesä. Hän sulkee ohuen takkinsa vetoketjun. Sen jälkeen hän nipistää käsivartensa ihoa niin että tuntuu. On vaikea uskoa, että Johanna valitsi juuri hänet hoitamaan hevosia tänään. Tai no, hoitamaan ainakin Kuuta. Se on jokaisen tallitytön toive. Ja niin vain Johanna pyysi häntä, vaikkei hän olekaan yksi parhaista. Mira näkee ruskeanvihreät silmänsä taustapeilissä ja hymyilee varovasti. Sitten hän sitoo kullanuskeat hiuksensa ponnarille.

– Meillä on vielä reilusti aikaa, minä kilpailen vasta kahden tunnin päästä, Johanna toteaa kierrettyään auton ympäri Miran puolelle.

Kiva juttu, sillä hän ei kestä stressiä.

Tusse potkaisee seinää ja päästää hirnahduksen.

– Tullaan, tullaan, Johanna sanoo.

Mira ei meinannut viime yönä saada jännitykseltään unta. Herätyskello soi jo viideltä. Varttituntia myöhemmin äiti ojensi hänelle valmiiksi pakatut eväät: lämmintä kaakaota, kaksi juusto- ja kurkkuvoileipää sekä suklaapatukan. Ja tietenkin tärkeimmän eli porkkanoita hevosille.

Nyt Miran on vain suoriuduttava päivästä kunnialla. Olisi painajainen, jos jokin menisi vikaan.

Niin ei tosiaan saa käydä.

Luku 2

Johanna kysyy, haluaako Mira kävellä radan läpi hänen kanssaan. Totta kai hän haluaa. Ensin hänen on kuitenkin moikattava pikaisesti Kuuta. Hän kiertää auton taakse ja avaa hevostilaan vievän oven. Sitten hän nousee jättimäisellä harppauksella sisään.

– Hei, poju, hän tervehtii ja silittää Kuun harmaata turpaa.

Tusse ojentautuu mustasukkaisena häntä kohti, ja Mira antaa sillekin taputuksen. Kun se meinaa näykkäistä, Mira kiskaisee vikkelästi sormensa pois alta. Hän on oppinut aiemmista erehdyksistään.

– Teillä näyttäisi olevan kaikki hyvin, Mira sanoo. – Me tullaan pian takaisin. Koittakaa jaksaa.

He lähtevät Johannan kanssa kävelemään kohti ratsastushallia. Takaa kuuluvat Tussen kärsimät-

tömät potkut. Jos se olisi jäänyt yksin, se saattaisi suistaa koko auton nurin. Kaikkialla tungeksii ihmisiä, ja kaiuttimista raikuu jokin rokkikappale. Itse asiassa Mira tykkää musiikista, mutta tällä kertaa viiltävä ääni tunkeutuu suoraan aivoihin ja hänen on hengitettävä muutaman kerran syvään pystyäkseen keskittymään. Kun he ovat astuneet hiekkapohjaiseen maneesiin sisään, musiikki vaimenee ja Mira näkee vain valtavat esteet edessään. Ne ovat korkeita ja leveitä. Hän ei ikimaailmassa uskaltaisi laukata täysillä millekään niistä, kaikkein vähiten hieman kauempana seisovalle vihreävalkoiselle trippelille. Taikka kaksoissarjaesteelle, jonka viimeistelee leveä punainen okseri. Esteen keskellä on jopa kukkaistutuksia. Olisi kamalaa, jos hevonen huomaisi ne hypätessään ja säikähtäisi kuoliaaksi. Miran silmien eteen lävähtää ikävä mielikuva ratsastajasta, joka sinkoaa ilmaan ja laskeutuu keskelle estettä.

– Tämä on ihan täydellinen rata Tusselle, Johanna toteaa tyytyväisenä heidän poistuessaan hallista. – Mutta verryttelyssä se ei tule viihtymään. Siellä on ihan liian ahdasta.

He ohittavat aitauksen, jossa eri ratsukot yrittävät mahtua samaan tilaan. Käsittämätöntä, miten

ne pystyvät ratsastamaan sellaista vauhtia ja hyppäämään toisiinsa törmäämättä. Miten ne edes tietävät, mistä suunnasta este on ohitettava? Miran henki salpautuu pelkästään siitä, kun hän näkee kaikkien laukkaavan ristiin rastiin.

– Tussen on aika lähteä nyt verryttelyyn, Johanna sanoo, kun he saapuvat kuljetusautolle takaisin.

Mira yrittää avata hevostilan suuren sivuoven rampin laskemista varten. Mutta se ei onnistu kovin hyvin. Se ei onnistu ollenkaan. Johanna joutuu näyttämään, miten Mira saa jumiin jääneen ovensalvan auki. Miran sormi meinaa jäädä väliin, mutta hän onnistuu vetämään sen pois viime hetkellä. Autossa haiskahtaa heinä ja hikinen turkki. Sekä hevosen sonta. Kuu hirnuu Miran nähdessään, ja Miran sydämessä läikähtää. Tuon hienompaa rakkaudentunnustusta ei voi saada. Johanna suitsii Tussen ensin ja yrittää sen jälkeen saada sen ulos, mutta hevonen ei tahdo hievahtaakaan.

– Onpa se hassu, Johanna sanoo. – Nyt se ei halua tulla ulos, vaikka yleensä se kieltäytyy menemästä autoon. Se ilmiselvästi viihtyy Kuun seurassa.

Mira ymmärtää hyvin. Hänkin viettäisi koko reissun mielellään lempiponinsa vierellä. Johanna

maiskauttaa, ja lopulta Tusse seuraa häntä haluttomasti ramppia pitkin maahan.

– Entä Kuu, mitä me sen kanssa tehdään?

Yhtäkkiä se joutuu jäämään yksin. Miran vatsa menee solmuun. Hän tietää tasan tarkkaan, miltä se tuntuu. Kuulle oli lottovoitto päästä tänään mukaan, eikä ajatus sen vuoksi tunnu lainkaan hyvältä.

– Se saa toistaiseksi jäädä tänne, Johanna sanoo.

– Mutta voit varmaan aina välillä käydä sen luona pyörähtämässä?

Mira kuvittelee, miten astuu kuljetusautoon ja pyörähtää Kuun edessä piruetin. Hän ei tietenkään sano sitä ääneen, tirskahtaa vain. Välillä ihmiset käyttävät ihan hassuja sanontoja.

– Tarkoitan siis, että voit aina välillä käydä katsomassa, että sillä on kaikki hyvin, Johanna selventää, kun Miran vastauksessa kestää.

– Joo, totta kai.

– Ei, Tusse, lopeta! Johanna kivahtaa, kun hevonen yrittää syödä hänen takintaskunsa.

– Voinko mä jotenkin auttaa? Mira kysyy valmiina tekemään mitä tahansa Johanna pyytää.

– Hakisitko satulan ja valkoisen satulahuovan?

Satula roikkuu kuljetusautossa korkealla. Vaikka Mira ei ole kolmetoistavuotiaaksi mitenkään eri-

tyisen lyhyt, hän ei meinaa saada sitä alas. Satula on kuin juuttunut kiinni pidikkeeseen. Hän kiskoo minkä kykenee.

– Miten sujuu? Johanna tiedustelee.

– Hyvin, Mira vastaa, vaikka asia on täysin päinvastoin.

Lopulta hän onnistuu irrottamaan satulan ripustimesta, mutta sen paino tulee täytenä yllätyksenä ja on mätkäyttää hänet maahan. Hän horjahtaa, mutta saa pidettyä tasapainonsa. Kallis, ruskea satula ei saa ikimaailmassa pudota hänen sylistään. Mira ei tiennyt, että satulat voivat maksaa viisikymmentätuhatta kruunua. Ei mitään järkeä. Hän kurkottaa vielä valkoisen satulahuovan ja ojentaa tavarat Johannalle.

Mira saa pidellä Tussea sillä aikaa, kun Johanna satuloi. Ruunan korvat osoittavat eteenpäin, ja kun se ojentaa itsensä, sen kaula venyy melkein yhtä pitkäksi kuin kirahvin.

– Hyvä poika, Mira kehuu ja tuntee itsensä muurahaiseksi sen rinnalla.

– Ai niin, kypärä, Johanna sanoo ja tarttuu itse ohjaksiin. – Voitko hakea sen?

Mira palaa auton takaosan säilytystilaan. Tuli-terä Kask kultaisine yksityiskohtineen seisoo

hyllyn perukoilla. Hyvä että Mira uskaltaa koskea siihen. Lopulta hän nostaa kypärän syliinsä ja loikkaa alas autosta.

– Vau miten upea, hän huokaisee ojentaessaan kypärän Johannalle.

– Kiitos! Sain sen syntymäpäivälahjaksi, Johanna vastaa ja kiinnittää soljen.

– Ai keneltä?

– Itseltäni, Johanna nauraa.

Mira ei ole koskaan ostanut syntymäpäivälahjaa itselleen, ja päähän tulvii tukku jatkokysymyksiä. Mutta ennen kuin hän ehtii avata suutaan, Johanna on kiivennyt satulaan ja suunnistaa nyt lämmitelykentälle. Mira seuraa perässä ja jää aidan pieleen katselemaan. Vaikka kenttä on ahdas ja hyppääjiä paljon, Johanna ei törmää kehenkään. Kaikki tuntuvat tietävän täsmälleen, miten heidän kuuluu ratsastaa, jotta onnettomuuksilta vältytään. Johanna laukkaa Miran kohdalta ohi ja vilkuttaa tälle. Muutaman kierroksen ratsastettuaan hän hiljentää ja suuntaa katseensa Miraan.

– Vie ihmeessä Kuu pikkulenkille, jotta se saa jaloitella. Ehdit hyvin ennen lähtöäni. Äläkä unohda kypärää.

– Käskystä, Mira vastaa totisena.

Luku 3

Totta tosiaan, Kuu. Mira melkein unohti sen olevan kisamatkalla mukana ja tarvitsevan huomiota. Hän ei vielä ole käynyt sen luona pyörähtämässä, sillä verryttelyesteiden tapahtumat tempaisivat hänet mukaansa. Mutta Johannan pyynnön jälkeen hän kiirehtii takaisin hevosautolle. Nyt Mira osaa avata väliseinän salvan, jotta saa Kuun autosta ulos. Pitää vain nostaa ketjun päässä roikkuva tikku ylös.

– Hei, komistus, hän sanoo.

Kuu nostaa päätään heinää mutustaen.

– Nyt me lähdetään pikkulenkille, Mira selittää.

– Eikä sun tarvitse tylsistyä täällä koko päivää ihan yksinäsi.

Oikeastaan heissä kahdessa on paljon samaa. Molemmat ovat herkkiä, eikä kumpikaan heistä siedä kovin hyvin stressiä. Mutta muuten he ovat

erilaisia. Kuu on utelias ja reipas, kun taas Mira on ujo ja hitaanpuoleinen. Ja Kuu on tietenkin poni ja Mira ihminen. Silti se ymmärtää häntä paremmin kuin kukaan muu. Hän voi puhua Kuulle kaikesta, mutta ihmisten kanssa on aina jähmeää. Jos joku esittää Miralle kysymyksen, hän keksii vastauksen aina vasta pitkän ajan jälkeen. Kuun kanssa niin ei käy koskaan. Ehkä siksi, ettei se ikinä kysy mitään, mutta silti.

Sen kanssa hän voi olla oma itsensä.

Kuu seisoo paikoillaan Miran pukiessa sille suitset. Se ei tempuile niin kuin eräät muut hevoset, kuten Kössi. Kössi tekee mitä vain, jotta sen ei tarvitsisi ottaa kuolainta suuhunsa. Mira ymmärtää hyvin, kuka nyt haluaisi paksun metallipalan hampaidensa väliin? Mira kiristää kypäränsä ja taluttaa Kuun vapauteen. Se tarkkailee kiinnostuneena kisapaikan ympäristöä. Kauniimpaa d-ponia saa etsiä, Mira ajattelee ja tuntee ylpeyttä. Sillä juuri nyt Kuu on hänen. Tai niin ihmiset saattavat ainakin olettaa. Kuu varmaan luulee pääsevänsä kilpailemaan, mutta ei tänään. Eikä se olisi ollut mielissään sadan neljänkymmenen sentin esteistä, vaikka se rakastaakin hypätä ja on nopeiden kurvien mestari. Kuu on ratsastuskoulun paras poni, ja

sen menestystä voi seurata sen omalla Instagram-tilillä.

Mutta tänään se viettää vapaapäivää.

– Seuraa perässä, Mira sanoo ja taluttaa sitä pois päin autoista ja trailereista. – Me mennään pienelle kävelylle.

Parkkipaikan takana on iso niitty, joka alkaa hiljalleen taas vihertää pitkän ja kylmän talven jälkeen. Mira nostaa katseensa ja näkee toisella laidalla häämöttävän metsän. Aurinko loistaa puiden latvojen yllä. Kuu astelee kiltisti hänen vierellään, kisapaikkoihin tottuneempana kuin Mira itse. Johanna kehotti heitä käymään ”pikkulenkillä”. Miralle on mitä suuremmissa määrin epäselvää, mitä se tarkoittaa. Hän ottaa tehtävän kuitenkin tosissaan ja taluttaa Kuun punaisen tallin ohi kohti metsikköä. Hän pitelee tiukasti kiinni kuolainrenkaisuun kiinnitetystä riimunnarusta. Kuu vaikuttaa iloiselta päästessään ulos. Välillä se painaa turpansa häntä vasten, ehkä tutkiakseen, onko Miralla herkkuja matkassa. Tai muksauttaakseen häntä rakastavasti ja näyttäen näin, että pitää hänestä. Niitylle päästyään se hypähtelee aika ajoin. Se ei ole ainut, jolla on kevättä rinnassa. Myös Miran sisällä kihelmöi.

Kuu on Miran paras ystävä.

Ratsastuskoulun hienoin poni Kuu ymmärtää Miraa paremmin kuin kukaan muu. Mira haaveilee, että voisi kilpailla sillä pian, ennen kuin kasvaa liian isoksi.

Jokaisen ratsastustunnin myötä Mirasta tulee parempi ratsastaja. Mutta eräänä päivänä Kuu on liian innokas ja raisu, ja kun heidän pitäisi hypätä, sattuu onnettomuus. Pelästynyt Mira päättää lopettaa ratsastuksen kokonaan.

Löytääkö hän vielä takaisin parhaan ystävänsä luo?

Kultainen sydän on jatkoa *Mira ja Kuu* -kirjalle. Dekkareistaan tunnettu Sofie Sarenbrant on kirjoittanut nuorille koskettavan tarinan unelmista ja peloista, ystävyyydestä ja petoksesta.

www.wsoy.fi

N84.2

ISBN 978-951-0-50811-4

Kannen kuva:
Filippa Widlund